कुर्यात्। तथैव स्नेहवर्णयुक्तौ क्षेमारोग्यसुभिक्षदौ भवतः" परा०।

काश्यपश्वेतकेतुः "अथ काश्यपः श्वेतकेतुः पञ्चदश वर्षशतं प्रोष्ठ्रोग्रः सोमसहजस्य वक्रकेतोश्चारान्ते शुक्लाकृतो नभस्त्रिभागमाक्रम्यापसव्यं निवृत्योर्द्ध्वं प्रदक्षिणजटाकारशिखः स यावन्मासान् दृश्यते तावद्वर्षाणि सुभिक्षमावहति। मध्यदेशे आर्यगणानामदोनामोदीच्यै भूयिष्ठस्त्रिभागशेषां प्रजामवशेषयति" परा०।

रश्मिकेतुः "अथ रश्मिकेतुर्विभावसुजः प्रोष्ठ्र वर्षशतमावर्त्तकेतोश्चारान्ते उदितः कृत्तिकासु धूमकेतुः। अथानियतदिक्कालरूपवर्णप्रमाणसंस्थानो धूमकेतुः प्रराभविष्यतां देशानां राज्ञां जनपदानाञ्च दक्षपरपर्वतवेश्मध्वजपताकाश्वचर्म्मायुधावरणरथनागोष्ट्रपुरुषशयनासनभाण्डेषु च दृश्यते। स एव दिवि स्निग्धो निर्म्मलः प्रदक्षिणशिखो गजनागवीथीनामुत्तरेण व्रजन् सुभिक्षक्षेमारोग्यं चावहति। दशैकविंशतिद्विषष्टिशतधा वा दर्शनमिच्छन्ति मुनयो धूमकेतोस्तस्य च प्रागुदयान्निमित्तान्यर्वाचीनचलनमग्नेः प्रभा मत्स्यप्रधूपनं दिशां शीतोष्णविपर्य्यय इति व्यक्तिबाहुसम्भवश्च" परा०।

जलकेतुः "अथ जलकेतुः यैतामहः यश्च चलकेतोर्नवमासावशिष्टे कर्म्मणि कृते प्रवर्त्तयति। पश्चिमेनोदितः स्निग्धः सुजातोऽनुपश्चिमाभिनतः। स च शिखी नव मासान् क्षेमसुभिक्षारोग्याणि प्रजाभ्यो धत्ते अन्यग्रहकृतानां चाशुभानां व्याघातायेति"। परा०

भवकेतुः "अथ जलकेतोः कर्म्मसमाप्तौ धूम्राद्यः शीतान्ताःअष्टौ प्रादुर्भवन्ति तत्र त्रयोदश चतुर्द्दशाष्टादश वर्षान्तात् दृश्यन्ते सुभिक्षाद्यैश्चाविपर्य्यया विपरीताः क्षुद्रजन्तूनाञ्च वधाय, तेषामष्टानां कर्म्मणि व्यतीते भवकेतुर्द्दृश्यते। पूर्वेणैकरात्रं यावत् कृत्तिकानामन्तरतो वा तत्प्रभायया स्निग्धपारुष्याभया सिंहलाङ्गूलसंस्थानया प्रदक्षिणताम्रया शिखयोदितः। स यावन्मुहूर्त्तान् दृश्यते तावन्मासान् भवत्यतीव सुभिक्षाय। रूक्षः प्राणहराणाञ्च रोगाणां प्रादुर्भावायेति" परा०

आवर्त्तकेतुः" अथावर्त्तकेतुः श्वेतकेतोः कर्म्मणि व्यतीते ऽपरेऽर्द्धरात्रेऽसव्योदितारुणाभया प्रदक्षिणेन ताम्रया शिखयोदितः। स यावन्मुहूर्त्तान् दृश्यते तावन्मासान् अतीव सुभिक्षं नित्यमुत्सवं जगत्" परा०

संवर्त्तकेतुः "अथ संवर्त्तको वर्षसहस्रमष्टोत्तरं प्रोष्ठ्र पश्चिमेनास्तं गते सवितरि सन्ध्रायां दृश्यते तन्वीं ताम्ररूपां शूलाभां धूम विसृजन्तीं दारुणां शिखां कृत्वा नभस्त्रिभाग माक्रम्य यावन्मुहूर्त्तान् निशि तिष्ठति तावद्वर्षाणि हन्ति परस्परं शस्त्रौघमपि पार्थिवाः। यानि नक्षत्राणि समाश्रयति यत्र योदेति तानि दारुणतरं पीडयति तदाश्रितांश्च देशानिति"। परा०। तथा गर्गः "येषां नक्षत्रविषये रूक्षः सज्वाललोहितः। दृश्यते बहुमूर्त्तिश्च तेषां विद्यात् महाभयम्। अवर्षशस्त्रपारुष्यकोपं दुर्भिक्षमेव च। कुर्य्यान्नृपतिपीडाञ्च सचक्रपरचक्रतः। यत्र तिष्ठति नक्षत्रे प्रवासं यत्र गच्छति। भूपयेहा स्मृगेहापि हन्याद्देशांस्तदाश्रयान्। यस्याभिषेकनक्षत्रं जन्मभं कर्म्मभं तथा। देशर्क्षं पीडयेद्वापि स शान्तिपरमो भवेत्। स्निग्धः प्रसन्नो विमलः प्रदक्षिणशिखस्तथा। दृश्यते येषु देशेषु शिवं तेषु विनिर्द्दिशेत्" परा०

सर्व्वशेषः। "यस्यां दिशि समुत्तिष्ठेत् तां दिशं नाभियोजयेत्। यतः शिखा यतो धूमस्ततो यायान्नराधिपः। प्रतिलोमोयतः केतुर्यया ध्यायति पार्थिवः। सामान्ययाहनबलस्तद्राज्यमधिगच्छति" परा०

अथ मासविशेषेषु नामविशेषास्तत्फलन्याह समयामृते "चैत्रवैशाखयोर्म्मध्ये कौबेरांस्तु विनिर्द्दिशेत्। उच्छ्रितैर्यूपवेदीभिरुच्छ्रितैर्ध्वजतोरणैः। हविर्धूमाकुला तत्र दृश्यते च वसुन्धरा। ज्यैष्ठे चैव तथाषाढे वायुपुत्रांश्च निर्द्दिशेत्। वान्ति चैव तथा वाता महायुद्धं महाभयम्। श्रावणप्रौष्ठपदयोर्वारुणांस्तु विनिर्द्दिशेत्। आरोहयन्ति ते मेघान् पूर्णां कुर्य्युर्वसुन्धराम्। धान्यं समार्द्धतां याति ईतयो न भवन्ति च। आश्विने कार्त्तिके चैव सूर्य्यपुत्रान् विनिर्द्दिशेत्। ततो दहति तीव्रांशुः सर्व्वाण्यपि दिवाकरः। म्रियन्ते च तदा गावः श्वापदाश्च विशेषतः। मार्गशीर्षे च पौषे च वह्निपुत्रान् विनिर्द्दिशेत्। शीघ्रं भवति दुर्भिक्षं हाहाभूतमचेतनम्। माघे च फाल्गुने चैव यमपुत्रान् विनिर्द्दिशेत्। वर्द्धिर्ज्वरातिसारश्च ग्लानिश्चैवाक्षिवेदना"।

नक्षत्रभेदेन देशभेदे तदुपद्रवादि तत्रैवोक्तं यथा "कृत्तिका रोहिणी सौम्य पृथिव्या मध्यसञ्ज्ञिते। केतवो ह्यत्र दृश्यन्ते आग्नेया दश पञ्च च। आग्नेयेषु च दृष्टेषु लोकानां संक्षयो भवेत्। नित्योद्विग्नाः प्रजाः सर्व्वा भवन्ति हि न संशयः। पुनर्व्वसुस्तथा पुष्यः